

RÁBACSANAK TÖRTÉNELME

Rábacsanak a Rábaköz déli felén, a Rába vonalától 9 km-re fekszik. Csornától 15 km, Győrtől 40 km a távolság. A 86-os főút a településtől keletre, mindössze 1 km-re húzódik. A falu kelet-nyugat irányban helyezkedik el, fésűs település, rajta keresztül Tét felé visz az út, amely a Csorna-Pápa útvonaltól indul. Vasútállomása Egyed községgel közös, a pápai vasútvonalon található. A falu határát a Linkó-patak szeli át. Kedvező természeti adottságú település.

Első írásos említése 1351-ben történik. Birtokosa a középkortól kezdve a győri püspökség. A XVI. században a győri püspök tulajdonát képező Kesző vár tartozéka volt. Lakossága az 1543. évi teljes pusztulást okozó török betörés után állandóan gyarapodik. 1594-ben 58 család lakott itt. Az 1594 évi török pusztítás következtében megszakadt a parasztcsaládok életfolytonossága. 1619-ben azonban már újból 24 jobbágyház volt benépesítve. A napóleoni hadak 1809. Medárd napján vonultak át a falun. A helyi krónikás szerint „sokat szenvedtünk ütülük”. 1832-ben és 1855-ben kolerajárványtól szenved a falu. 1873-ban tűzvész pusztított, majd újra kolerajárvány volt.

Az 1848-49. évi szabadságharcban Csanak részéről 12 honvéd vett részt. A század elején tucat család költözött ki Amerikába. Az 1921-es földreform során 221-en kaptak földet, illetve 65-en házhelyet. A falu lakóinak száma folyamatosan tovább növekedett 1930-ig, ekkor meghaladta az 1300 főt.

1948-ban kezdődött a termelészövetkezeti gazdálkodás, majd 1958-ban 6 egyéni gazdálkodó kivételével mindenkit „beszerveztek” a tsz-be. Két szövetkezet létesült, a módosabb gazdák külön tsz-t hoztak létre, de 1961-ben egyesültek. A kezdeti nehézségek ellenére a falu gazdagodásának jelei is mutatkoztak. Orvosi rendelő és 6-tantermes iskola épült, korszerűsítették a tanácsházát.

Később posta és klub, idősek otthona elhelyezése is megvalósult. A tűzoltók országos versenyeken is jól szerepeltek.

A közigazgatás, az iskola és a tsz átmenetileg Egyeddel összevonásra került. Az egykori falusi hagyományok megszűntek, csak az idősebb korosztály emlékei között él a pünkösdlés, a karácsonyi köszöntés és a többi népszokás. A búcsú talán egyedüli régi keletű hagyomány, ilyenkor táncolják a fiatalok a karéjt, amelyet időszakonként felújítanak. A főutcára hat mellékutca fűződik fel a település két oldalán. A fő utcán a lakóházak régiek, gondozottak, egyre több a lakatlan ház.

Műemléke az 1714. évben állított Mária- és Szent Sebestyén-oszlop. a szőlővel befuttatott toszkán oszlopon Mária és Sebestyén kis szobra áll.

A település látványossága és ékessége a neoromán stílusú r.k templom. A településen vezetékes víz, csatorna, vezetékes gáz, kábeltévé, telefon, és legutóbb nagysebességű internet (ADSL) hozzáférés is létesült.

Rábacsanak római katolikus község, más felekezetű lakos kevés van. A hajdani állattenyésztési hagyomány megszűnőben van. A munkavisztonnyal is rendelkező lakosság kerti terményekkel foglalkozik, a málna és az uborka termesztése az uralkodó. A kárpótlási lehetőség folytán szerzett földtulajdon egy része városi örökösök birtokában van és bérbeadással hasznosítják, a szövetkezet a legnagyobb bérlő.

Alapvető ellátást egy ÁFÉSZ üzlet és egy vállalkozásban működő kisbolt, vendéglátást egy vállalkozásban működő melegkonyhás vendéglő és egy eszpresszó biztosít.

A háziorvos Egyed községből jár át heti két napon, fogászati ellátás Szilban hetente egyszer van.

A községben egy általános iskola, és egy napközi otthonos óvoda működik. Az általános iskolába a rábacsanaki és egyedi felsős tanulók, rábacsanaki alsós tanulók Egyedre járnak át.

A sportegyesületen kívül az önkéntes tűzoltó egyesület tevékenysége kiemelkedő, főleg versenyeken, de ha szükséges a segítségnyújtás területén is.